

»RAŠELJKA« — SLIKA JEDNOG OZBILJNOG NAPORA

Uvijek je simpatično kad se negdje susretne zanos prosvjetnog idealizma, a pogotovu kad su rezultati tog zanosa konkretni i uspjeti. Mislim da se ova konstatacija može primijeniti i na »Rašeljku« — časopis za književne i likovne radove učenika senjskih škola, od kojega je Senjsko muzejsko društvo izdalo prvi broj na kraju školske godine 1972/73. »Rašeljka« je zamišljena kao godišnjak, a ime je tom đačkom časopisu izvanredno dobro pronađeno, zbog toga što »Rašeljka« kao ime zvuči lijepo i smisleno, a i zbog toga što je taj lijepi naziv dan prema jednoj biljci »koja je srasla s našim kamenom i podnebljem« ... »Drago je to drvo našeg kraja« — napominju urednici — »i to je razlog više da smo ga odabrali kao ime našem časopisu.« Kad se ta knjižica đačkih radova pročita, onda se može vidjeti da prilozi nisu iznevjerili ime: kao što je rašeljka »iskonsko stablo ovoga kraja«, tako su i urednici, na čelu s profesorom Antom Glavičićem nastojali izabrati one đačke radove koji su uz Senj i njegovu okolicu čvrsto vezani. Teško bi, uostalom, i bilo toj djeci u Senju, Jurjevu, Vratniku, Krivom Putu, Krasnom Polju i Jablancu oteti se dojmu što ga na njih, u onoj sredini, ostavlja more, kamen, Velebit i Senj. Stoga i urednici u Predgovoru kažu: »Kroz djela mladih ponovno izbija iskonska snaga ovoga kraja, ona ostavlja biljeg na mladi naraštaj, mladog čovjeka, čeliči ga i kristalizira njegove spoznaje, zapažanja, zbivanja i previranja svega što je oko njih.«

Časopis je posvećen pedesetoj obljetnici smrti hrvatskog književnika Milana Ogrizovića (1923—1973.) rođenoga u Senju. Lijepo je da su ga se sjetili kad to drugi nisu učinili.

Časopis »Rašeljka« podijeljen je tematski u nekoliko dijelova, a na početku svake tematske cjeline nalaze se stihovi iz učeničkih pjesama i neki uspjeti učenički likovni rad.

Na početku, u prvoj tematskoj cjelini, što je i razumljivo, nalaze se oni radovi učenika koji se vezani uz Senj i njegovu okolicu, život Senjana i Podgoraca, a poslije se nastavljaju: raznolike preokupacije mladeži, inspiracije prirodom, prirodnim manifestacijama (bura, vjetar, kiša), cvijećem i biljkama, morem i životom na moru, roditeljima, rodbinom, susjedima, onda dolaze raznolika lirska raspoloženja, pa radovi najmlađih učenika, sjećanja na narodnooslobodilačku borbu, a na kraju su četiri povezane cjeline: proljeće, ljeto, jesen i zima. Prozni se radovi izmjenjuju s pjesmama, a cijeli je časopis bogato ilustriran likovnim ostvarenjima, koja imaju vrlo raznolik sadržaj, a također su čvrsto vezana uz prirodu i ljude, uopće svakodnevní život ljudi u Senju i Podvelebitskom kraju.

Brojni prilozi učenika pokazuju da je uredništvo uspjelo u svojoj namjeri: »zainteresirati što veći broj mladih i pobuditi u njima želju da njihovi vrijedni književni i likovni pokušaji budu objelodanjeni i prezentirani široj javnosti« ... Govoreći o tim »pokušajima« treba prvenstveno istaknuti i one, tako reći bezimene, nastavnike koji su očito pokazali mnogo ljubavi prema mladima i volje za svoj poziv — jer zapretane talente treba pokrenuti, hrabriti i pomalo formirati, a radovi učenika pokazuju ne samo njihovu nadarenost nego i nastavnički trud.

Među učenicima čiji su prilozi objavljeni ima nekoliko vrlo talentiranih. Spomenula bih na prvom mjestu stihove Ankice Capan, koji otkrivaju vještinu u gradnji stihova i u kojima se nalazi nešto više od puke sklonosti mladog čovjeka da mašta i pjeva. Njezina je pjesnička fizionomija već pomalo oblikovana, pa joj se i nakon prvog susreta s njezinim talentom pjesme mogu prepoznati a da se ne pogleda tko im je autor. Upravo začuđuje da učenica sedmog razreda osnovne škole može stvoriti tako dotjerane i tako kompozicijski skladne pjesme. Ne smije se izostaviti ni ime njezine malo starije kolegice, Mire Nekić, učenice drugog razreda gimnazije. Ona je tip refleksivnog pjesnika, no treba se još osloboditi od pretjeranog mladenačkog filozofiranja pa će joj pjesme biti čistije i neposrednije. Izdvojiti ću imena još nekoliko učenika koji su posvjedočili svoju nadarenost: Mira Tomaić, Josipa Krmpotić, Ante Vukušić, Verica Trtanj, Jadranka Vukelić, Milojka Stanić. Stihove u »Rašeljki« u velikoj većini pišu učenice, što je i karakteristično za lirska raspoloženja u njihovim godinama.

Prozni su tekstovi uglavnom dobre i korektne školske zadaće bez nekih izrazitijih umjetničkih elemenata. Dobro je i takve priloge staviti u časopis jer preko njih vodi put u prozno stvaralaštvo. Teme tih proznih sastava vrlo su raznolike, za što se u prvom redu trebaju pohvaliti nastavnici. I među tim tekstovima ipak se nađe, iako rjeđe, pokoji tekst koji otkriva talent nekog budućeg dobrog prozaiste. Tu se mora prvenstveno istaći tekst Ivkice Bačić, učenice drugog razreda gimnazije, »Moj grad«, u kojem iznesena ljubav prema rodnom gradu isprepletanjem stihova Mira Kovačevića Senjanina i vlastitih lirskih raspoloženja. Vrlo je uspjela i obrada lirske teme »Pročitaj bajke Ivane Brlić Mažuranić i maštaj« (autor Danijela Tomljanović, učenica osmog razreda), a treba navesti i smisao za realistično pripovijedanje Ane Prgić i Tatjane Đuričić (koja je bolja u prozi nego u pjesmama).

Sve u svemu, Rašeljka je solidan časopis. Velika je šteta što se potkralo dosta tiskarskih grešaka, osobito u masno otisnutim velikim naslovima, a promakne katkada u tekstu i koja jezična nepravilnost. No ovi nedostaci ne mogu umanjiti vrijednost i rezultate napora onih koji su »Rašeljku« priredili.

Nadam se da će i ostali čitatelji, kao i ja, slijedeći broj »Rašeljke« očekivati nestrpljivo i sa zanimanjem.

ZLATA DEROSI